

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaufla (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Stev. 43.

V Ljubljani, v torek 23. februarja 1892.

Letnik XX.

Koroške razmere.

II.

Naši liberalni časniki zdé se g. dopisniku še premalo „liberalni“, in on govori o „unsäglichen mittelständigen liberalen Parteipresse Kärntens“. Tedaj udrihanje in zabavljanje listov „Freie Stimmen“ v Celovcu in „D. allg. Zeitung“ v Beljaci ne le po Slovincih, marveč tudi po katoliški cerkvi in duhovščini zdí se g. baronu le nežno božanje z rokavicami! Kakšne časnike si g. dopisnik neki želi, da bi mu bili dosti „liberalni“??

Vrhunec prave budalosti pa dosega stavek: da koroški „bauernbund“ ni niti liberalen, niti klerikalen! Čudno se čita takšna trditev v „Vaterland“-u! Je li g. dopisniku neznano, koliko se briga „kmečka zveza“ za kmečke koristi*, marveč ji je le za to, da pripravlja slovenska tla za nemško setev. Ker so se splošne liberalne fraze že obrabile in med Slovinci več ne „vlečejo“, nastavile so se po znanih koroških osrečevalcih ljudstva nove „bauernbundarske“ mreže, v kojih naj se lové katoliški Slovinci.

Pozabil je gosp. dopisnik na mnoge shode te zveze, kjer se dosledno udriha po Slovincih in katoliški duhovščini! Pozabil (in moral pozabiti) je zlasti na slavnost, koju je omenjeno društvo privedilo dne 20. februarja 1890. leta na čast cesarju Jožefu II., kjer je sedanji državni poslanec Kiršner besedoval mej drugim: „Duh cesarja Jožefa II. še živi; pa on je vjet: težka rimska roka leži na njem (burno ploskanje); upati pa je, da bo kmečki stan te spona zlomil.“

Med gosti, ki so takrat Kiršnerju tako burno ploskali, bil je tudi načelnik naše deželne vlade, koju g. dopisnik kuje v devetá nebesa!!

*) Primeroma toliko, kolikor za lanski sneg! Stavec.

Takšne izjave našemu dopisniku ne zadoščajo; „bauernbund“ mu je najnedolžnejše jagnje sveta, — niti liberalen, niti klerikalen!!

No, g. dopisnik sam dobro vé, zakaj je tako pisal, a tudi mi dobro vémo.

Gospod dopisnik nadalje govori o katoliškem tisku na Koroškem in poudarja doslovno: „Ganze grosse Gebietstheile Kärntens existieren offenbar für das „Kärntner Volksblatt“ gar nicht; namentlich das slovenische Drittel ist dort ganz ausgestorben“. — Tudi tu je dopisnik pozabil navesti vzrok tej njemu bajé nerazumljivi prikazni. **Zato ga navedemo mi:**

Da je popustil „Volksblatt“ in „Landbote“ večji del slovenskih naročnikov, zakrivilo je edino le vredništvo omenjenih listov. Z nekako prav premišljeno doslednostjo prezirata ta dva lista vse opravičene, itak pohlevne slovenske težnje, in se ne obotavljata sumničiti celó slovensko duhovščino gledé na njeno avstrijsko domoljubje! Vsi pojavi slovenskega življa se v teh listih ali do cela prezirajo, ali se o njih poročá enostransko in dvoumno.

In tak list, ki nam je kar naravnost nasproten, naj bi Slovinci še podpirali z dragim denarjem? „Quod absit!“ Slovinci imamo dosti lastnih potreb, da bi mogli ter hoteli podpirati še nam nasprotna talmi-konservativne liste, posebno dotlej ne, dokler se protivijo našim pravičnim terjatvam, in dokler so (kakor je o „Volksblatt“-u javna tajnost) odvisni od milosti onih krogov, ki duhovščini sploh niso prijazni, in kojim je vsak slovenski duhovnik, ki ljubi svoj narod in dela za časno in večno srečo svojega ljudstva, že hujskač in nemirnež!

Izvestno bodemo koroški Slovinci radi podpirali tudi nemško-konservativen list, a zahtevati moramo od njega, da stoji na stališču popolne ravnopravnosti in da za njim stoji res kaka politična stranka, ki nam more in hoče pomagati! —

Tudi to, kar pravi „Vaterland“-ov dopisnik o našem „Miru“, ni resnično. „Mir“ ne izhaja dvakrat na mesec, marveč trikrat; in tudi ni res, da to, kar je v njem, zvedó le Slovinci. I nasprotniki ga, kakor se kaže, prav pazno berejo, in v „Beljaški Urši“ začeli so ga celó na nemščino prevajati.

Tedaj dosti ljudij na Koroškem izvé o naših prizadevah, le g. dopisnik ne; bržkone pa zato, ker slovenska „tretjina“ ni „izumrla“ samo v „Volksblatt“-u, marveč tudi v visoki glavi dopisnikov.

„Vsak gre svojo pot, kdó vé kam, in skupna dobra stvar je zapuščena,“ jadikuje dalje „Vaterland“-ov poročevalec. Ta trditev zopet ni istinita. Koroški Slovinci prav dobro vémo, kam gremo, kaj hočemo, in to lahko izvé svet. Mi hočemo doseči popolno narodno ravnopravnost, prost razvitok slovenskega ljudstva na katoliško-narodni podlagi pod žezlom avstrijskim! To je naš cilj! Kam konservativci na papirju hodijo, tega sevé mi ne vémo, in menda oni sami ne védo, ker sploh nikamor ne težé, temveč spijo spanje — pravičnega!

Kaj mi hočemo, o tem bi se „konservativna“ gospóda, kakor smo omenili, lahko temeljito poučila iz našega „Mira“; treba samo, da se kateri gospodov priučí slovenščini in svojim somišljenikom redno poročá o našem gibanju.

A baš za to ne marajo! Rajši svoje znanje o nas srkajo iz lažnjivih poročil nemško-liberalnih časnikov, kojim je na Slovenskem vse črno in ki v vsakem še tako nedolžnem pojavu slovanskega življa vohajo panslavizem, vseizdajstvo in Bog vé, kaj še! A na tak način se prav nikoli ne bodemo sporazumeli! —

Domovinska pravica.

Govor poslanca Robiča v državnem zboru dne 12. februarja 1892.

Ker je že več drugih gospodov govorilo o tej stvari, hočem jaz le prav na kratko nekaj omeniti.

LISTEK

Slovensko gledališče.

I.

„Tu so risani ljudje, kakor so v resnici, vzeti iz dejanjskega življenja, s pravo francosko spretnostjo, a ne marionete, kakor so se rodile v fantaziji nemškega „blaustrumpfa“. . . Igrí „Materin blagoslov“ ne pozna se tolika starost njena, ker taki ljudje nahajajo se vedno v resnici, sentimentalnost ne prevlada, ker je vse dejanje jako srečno prepleteno z izborim, skrajno realističnim tipom vesele „Conchon“ in se gledalcu življenje kaže tako, kakor je v resnici.“ — Tako nekako se je glasila kritika o igri „Materin blagoslov“, ki se je zadnjo nedeljo predstavljala na slovenskem odru v Ljubljani.

Ker ti nazori prevladujejo — tako se nam dozdeva — tudi v merodajnih krogih Talijinih čestilcev domačih, zdí se nam umestno in potrebno, da povodom zadnje predstave izpregovorimo resnejšo besedo o takozvanem realizmu, ki se proslavlja kot magnetična moč modernih romanov in gledaliških iger.

Z ozirom na dobrohotni namen teh vrstic, ki

so namenjene v prvi vrsti le merodajnim in treznomislim osebam, nam ni treba obširneje govoriti o solnčnih in senčnih straneh gledališča. Dostavimo le, da so solnčne in senčne strani gledališča jako relativna in nestalna pojma in da, žal, premnogokrat senca prevladuje s toliko intenzivno močjo, da zakrije kot gost oblak vse blagodejne svetle in gorke žarke idealizma, ki naj bi obseval realizem življenja.

Torej realizem, kaj naj porečemo o njem?

Nedavno so na nekem gledališkem odru v Parizu predstavljali neko božično komedijo, katere konec je grozen, kajti zgubi se v najgršem blatu. Naj nam čitatelji oprosté, da jim le za gosto zaveso pokažemo ta realizem. Neka kmetica se vsled namišljenih popadkov zgrudi na odru, ječeje se privleče do svinjaka, in dočim se iz bližnje cerkve razlega slovesna božična pesem, čuje se iz svinjaka kruljenje ščetincev, ki žró novorojeno dete. Ne res, to je krasen realizem, katerega zna do zadnjega klina od svinjskih vrat najnaravneje opisati E. Zola!

A ta realizem, ki človeku pretresa najtrdnjše živce, je še prenedolžen. Plemenite živali z rilci morajo iz-za kulis priti na oder, pred električno luč, da se odlično občinstvo končno zavé človeške dostojnosti, da mladim devicam zardé lica. Da, tudi to se še godi, tudi svinje stopajo po odru, ponosno vijóč svoj rep in kažóč iz umazanega rilca dolge

čekane, in sicer v človeški postavi, kajti moralno propali človek je in ostane najostudnejša stvar božja na zemlji!

V Parizu imajo za tak realizem tudi posebno gledališče: Le Théâtre Réaliste. Pisatelji — in med temi so celo svetovno znana imena — tekmujejo mej seboj v — realizmu, kósajo se kot plavači po gnojnici. Celó pariška policija, ki rada zatise oči in gleda skozi prste, morala je naposled narediti konec škandalu, kateri je gnal kri v lica celó naturalistom z najdebelejšo kožo in najbolj kosmatimi ušesi. Naj zadošča, da imenujemo le naslove trem igrám, ki kažejo v pristni podobi realizem. Prva je: „Prostituée!“ Druga igra „Le Gueux“ stopi še dalje v blato. Še jeden korak in grgrati moraš v najsmrdljivejši mlaki. Tudi ta korak je storil pisatelj z igro „L' Avortement“. Sedaj šele je bila mera polna. Gledalci, večinoma sami lahkoživeci, zgrmí po koncu, kričé in divjajo, kajti ganila jih je bolečina materina, vzbudili so se v njih čuti mladostnih let. Raztrgali bi bili igralce, da jim neso odnesli petá. Policija zasleduje dotičnega pisatelja, ki je ob jednom igralce. A kaj to pomaga, če redar lovi le senco tatu, ki je odnesel dragočnosti. Morála, ki je odvisna le od stražnika s sabljo v roki, ta ni vredna niti vinarja.

Torej celó pariško občinstvo, ki je navajeno na najhujši poper, je slovesno protestovalo proti onemu

potrebe. Kar se potrebštin tiče, naj omenim, da ima kraj Kandija — fare šmihelske — najrazličnejše, ker ima popolnoma mestni značaj, ter ga loči od Novega mesta le lena Krka. — (Zakaj se ne združijo Kandijani z Rudolfovim, to uganeš č. bralec lahko sam.)

Teško je tedaj vsem ustreči in ravno radi tega tudi težko župana izbrati, ker nekateri se brani, drugi zopet ni sposoben, da bi prevzel to častno mesto.

Pri novi volitvi v dan 17. t. m. je bil izvoljen za župana svetovalec g. Janez Penca, posestnik in usnjari v Črmošnjicah, fare stopiške. Na njegovo mesto je voljen za svetovalec g. J. Brulec iz Kandije. Menimo pa, da bo novi župan skrbel, kolikor možno, za blagor občine in nje prebivalcev.

Naj pripomnim k temu še to, da so podgrajski in stopiški posestniki lansko jesen napravili prošnjo, da bi si ustanovili lastno občino in se ločili od nečaravne in toliko prostrane naše sedanje občine; mislim, da pa prošnje še niso odposlali. Več o tem o priliki.

Iz Cirknice, 22. febr. V nedeljo 21. t. m. je priredila cirkniška kmetijska podružnica tombolo v korist svoji blagajnici, da bode mogla svoj novi vrt vrediti. Odličnejši udje kmetijske podružnice so podarili toliko dobitkov, da jih je še nekaj ostalo. Občinstva je bilo vse polno, zlasti z Rakeka se je pripeljalo mnogo gospode. Vspeh tombole je bil prav povoljen! Kmetijska podružnica v Cirknici pa tudi potrebuje taci dohodkov, kajti za novi vrt, kamor se bode že letos zasadilo 4000 cepljenih divjakov in okrog 6000 vrbovih količev, bode potreba kaci 500 gld., predno bode vse vrejeno. Bog daj še mnogo dobrotnikov kmetijski podružnici, da bode mogla kaj storiti v prospah tako zanemarjenega kmetijstva v cirkniški dolini.

Bolezen še vedno nadleguje naše otroke. Na Rakeku so morali radi bolezn 12. tega m. zapreti šolo.

Iz Podmelca, 19. februarija. Občudujočega, da so se krasni prizori zahajajočega solca v Jadranski zaliv premenili v snežene bisere tolimskega hribovja, tolažijo svetopisemske besede: Targ. Onk. Anā Jēhōvā ēlāchāch appēksāch mēar'a — mibbēth abdūtha.

Isti uresničeni izrek daje mi dosledno večkrat pogum zabeležiti če tudi malenkostne novice ter jih sosedom priobčiti v „Slovenca“, kateri ima itak na Goriškem mnogo čitateljev, akoravno ga voditelji narodnih čitalnic marsikje celó z namenom prezirajo.

Po sklepu okrajnega šolskega sveta, kakor razvidno v razglasu z dné 5. t. m., zidalo se bode pri nas v Podmelcu novo šolsko poslopje na preudarjene stroške 7416 gld. Ta želno pričakovana vest nas je jako razveselila, osobito pa, ker se jednorazrednica prenove v dvorazrednico, kar je bilo tudi postavno in neobhodno potrebno, kajti jedna učna moč ne more vspevati pri tolikem številu otrok. Sedanji šolski prostor je bil nedostojen in že iz zdravstvenega obzira škodljiv učitelju kakor tudi nežnemu naraščaju. Neumevno pa je lahko vsakemu, zakaj se hoče novo šolsko poslopje zidati na deset minut oddaljeni Ilovici in ne v vasi, brezdvomno pa vpliva razprtija raznih frakcij, katere se ne morejo sporazumeti, kadarkoli se hoče kaj v občini blagor ukreniti.

Naše šolske zadeve se bodo tedaj temeljito zboljšale, isti vspeh privoščimo pa tudi Ponikvcem, ker tamkaj se šolski pouk še vedno vrši le v kapeli, kjer se vsakdanje službe božje opravljajo. Neverojetno, vendar resnično! Tudi na Bukovem je šolska mladina zapuščena in tava brez pouka, kakor se je nekdo v predzadnji številki „Nove Soče“ pritoževal. Nadejamo se tudi tam ugodne rešitve.

Tudi v cerkvenih zadevah pričakujemo zboljšanja, kajti jedna stranka je nasprotovala in kljubovala popraviljenju, tako da je zakristija na podlagi odloka c. kr. namestništva vsled preteče nevarnosti razpokanega zidovja že več mesecev zaprta. Kakor hitro se zadnja pritožba reši, bodo se tudi te zadeve premenile. K a m e n s k y.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. februarija.

(Potrjena deželna postava.) Presvetli cesar je potrdil od deželnega zbora kranjskega leta 1886 skleneno postavo, s katero se premené meje med občinama šišensko in ljubljansko. S to

postavo se ločijo mestno posastvo Tivoli in še nekaj parcel od občine Spodnja Šiška in pridružijo ozemlju mesta ljubljanskega.

(Osebne vesti.) V osmi plačilni razred so povišani sledeči gg. profesorji naši rojaki na Hrvatskem: Ivan Benigar, dr. Franjo Celestin, Franjo Marn, Josip Starč in Ivan Steklasa v Zagrebu; dr. Josip Križan in Ivan Komljanec v Požegi. — Višji poštni kontrolor Lud. Fuchs je imenovan višjim poštnim oskrbnikom v Trstu.

(† Peregrin Kajzel.) Sinoči ob 1/2 6. uri je po kratki bolezni umrl tukajšnji trgovec s steklovino, mestni odbornik in vrl narodnjak gosp. Peregrin Kajzel v 47. letu svoje starosti. Pogreb bode jutri popoldne ob 1/2 5. uri. N. v m. p.!

(Umrl) je včeraj zjutraj v Trstu po kratki bolezni preč. g. Ferdinand Staudacher, častni kanonik, umirovljen gimnazijski veroučitelj. Tudi v Ljubljani dobro znani gospod je bil rojen leta 1819 v Moravčah na Kranjskem ter v mašnika posvečen leta 1844. R. I. P.

(Odbor društva „Ljubljana“) vabi vse gg. društvene pevce, da se jutri polnoštevno udeležé pograba podpornega člana gosp. P. Kajzela in mu skazejo zadnjo čast z žalostinkami.

(Koncert gđe. Bronislave Wolske in g. Leona Juffé-a.) V četrtek, dne 25. t. m. priredita zvečer v čitalnični dvorani koncertna pevka gđe. Bronislava Wolska, rodome Poljakinja, ter čelist g. L. Juffé, svoj koncert. Gospodična se je nedavno vrnila z daljšega umetniškega potovanja po Galiciji in Rusiji, kjer je slavila svoje slavje. Strokovnjaški listi hvallijo posebno njen lepi polnozvočni in izvrstno izšolani mezzosopran, kakor tudi umetniško predavanje in ognjeni temperament, kateri oživilja njeno petje. Berolinska „Allgemeine Frauenzeitung“, katera je nedavno prinesla obširnejši njen životopis in njeno podobo, imenuje jo poljskega slavčka itd. Enako povoljno izražajo se beški listi v nastopih gđe. Wolske v tamošnjih koncertih. Gospodična bode pela razven v svojem maternem jeziku tudi v slovenskem, češkem in ruskem jeziku. Ž njo potuje tudi čelist g. L. Juffé, kateri je bil odlikovan s prvo nagrado dunajskega konservatorija. Pričakovati je torej izrednega muzikalnega vžitka in nadejati se je, da naše občinstvo ne zamudi te prilike in slovenskega gosta prav prijazno sprejme v sveji sredini, ter ji svoje simpatije skaze z obilnim obiskom njenega koncerta, pri katerem jih bode podpiral tudi domači umetnik g. K. Hoffmeister, naš vrl pianist. Program objavimo jutri.

(Slovenska krajevna imena.) Že premnogokrat so slovenski listi opozarjali merodajne kroge, naj bi se vendar pravilno pisala slovenska krajevna imena. Prav barbarski spakedrana imena pa se čitajo na poštinih pečatih. Gospod dr. Gregorčič je v državnem zboru dné 4. decembra minolega leta v dolgem govoru grajal to brezozirnost, in, recimo naravnost, barbarizem. Tako imamo pred seboj poštno zalepko s pečatom: „Sagurie“. Čuk naj brene človeka, bi se je izmislil to spako. In tako bi mogli vsak dan navajati enako spakedrana krajevna imena. Kjer je že dostojen in primeren nemški prevod slovenskega imena, naj bi še bil poleg slovenskega na pečatih in deskah pred uradi, a kjer ga ni, tam naj se rabi pravilno pisano ime. O ta birokratizem!

(O zaprtem Vestenecku) poroča se nam nastopno: „Znano Vam je, da so vtaknili v zapor ravnatelja zavarovalnega zavoda zoper delavske nezgode za Gorenje Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko in Predarelsko, dr. Fraenzla vit. pl. Vestenecka, zeta bivšega naučnega ministra barona Conrada, radi izneverjenja. Dogodjaj ta je tem žalostnejši, ker bode še pospešil antipatijo, koja se je doslej nahajala med tukajšnjim ljudstvom. Zlasti na Tirolskem, in sicer iz Merana, bilo je opažati že pred letom dnij silno gibanje zoper upravo solnograškega zavoda, in to agitacijo bode zopet oživil ta dogodek. Izneverjenja Vesteneckova pohajajo iz poslednje dōbe. Kar se je novecev pošiljalo po pošti zavodu, jih je vsprejemal blagajnik in potrjeval; torej so Vestenecku prišle samo take svote v roko, katere so bile v navadnih pismih ali pa so mu jih stranke kot ravnatelju vročile same. Glavna svota, koja je Vesteneck za-se obdržal, je polletna zavarovalnina družbe „Kellner-Partington-Payer-Compagny“ v Halleinu, namreč 1300 gld. To svoto je zastopnik napominane družbe med pogrebom čislanege gospoda Angelo Savliča pred nekajimi tedni vročil osebno

Vestenecku v pisarni. Druge svote, koje je slednji izneveril ali zamolčal, so majhne, ali zadovoljil se je tudi — z jednim goldinarjem! Vse to je prišlo na dan vsled vestnega in izbornega knjigovodstva.“ — Kaj neki porekó Vesteneckovi nekdanji kazinski „gretbrüderji“?

(Slovensko „hranilno in posojilno društvo“ v Celovcu) je imelo v tretjem svojem upravnem letu 1891. prometa 80.285 gld. 48 kr. Med letom je pristopilo 55 udov, tako da jih je zdaj 181, ki imajo v deležih 2584 gld. Hranilnih vlog se je vložilo 23.658 gld. 60 kr., izplačalo pa 8002 gld. 50 kr.; vse vloge s kapitalizovanimi obrestmi vred znašajo 40.723 gld. 1 kr. Novih posojil se je dalo 16.377 gld.; vrnilo se je 4738 gld. 27 kr.; stanje vseh posojil je koncem 1891 l. 35.427 gld. 84 kr. — Konto zgube in dobička kaže 2097 gld. 36 1/2 kr., med tem sprejetih obrestij od posojih 1517 gld. 57 1/2 kr. itd. Od vlog izplačanih obrestij 570 gld. 50 kr., od vlog kapitalizovanih obrestij 827 gld. 81 kr.; upravnih in raznih stroškov 140 gld. 73 kr.; čistega dobička 65 gld. 68 1/2 kr. — Bilanca znaša 44.793 gld. 52 kr., med tem: splošna rezerva 368 gld.; posebna rezerva 540 gld. 52 1/2 kr. — Ravnatelj posojilnici je vč. g. Janez Wieser, blagajnik vč. g. Franc Michl, tajnik vč. g. Fr. Treiber.

(Slovenska posojilnica v Velikovu) na Koroškem je imela v prvem polletju svojega poslovanja, od 18. maja do 31. decembra 1891. leta, 67.883 gld. 12 kr. denarnega prometa. — Dohodkov je: 122 deležev s 1220 gld.; hranilnih vlog 25.170 gld., vrnjenih posojil 4755 gld., obresti od posojil 524 gld. 96 kr., izposojil 2000 gld. — Troškov je: hranilnih vlog 100 gld., posojil 28.112 gld., vrnjenih vlog 4035 gld., v blagajnici 1432 gld. 71 kr. itd. Rezervni zaklad znaša 270 gld. 63 kr.

(Bekštanjka slovenska posojilnica v Ločah) na Koroškem je imela svoj občni zbor za šesto upravno leto 1891 dné 2. februarija t. l. pri Pložu v Ločah. Letnemu poročilu povzamemo to-le: Denarnega prometa je imela 1891. leta 151.575 gld. 91 kr. Pristopilo je na novo 31 zadružnikov, izstopilo pa 26, in šteje posojilnica koncem leta 321 zadružnikov, ki imajo v deležih 4380 gld. — Hranilnih vlog se je vložilo 13.631 gld. 9 1/2 kr., izplačalo pa 15.077 gld. 21 kr.; njih stanje koncem leta je 46.975 gld. 73 1/2 kr., ki so vložene na 240 kajžicah. — Posojila so se pomnožila za 4063 gld. in znašajo koncem leta 55.454 gld. 15 kr.; posojila so dana 272 zadružnikom, in sicer na menice 50.954 gld., na dolžna pisma 4500 gld. 15 kr. — Čistega dobička je 533 gld. 38 kr. Skupni rezervni fond znaša 1742 gld. 99 1/2 kr. Deležev se je izplačalo 440 gld.

(Družba za ohranjenje zgodovinskih spomenikov.) Prečitalo se je v sadnji seji poročilo konservatorja g. prof. Franketa o dveh starinskih kamenitih napisih v cerkvi v Mekinjah pri Kamniku in g. Jerneja Pečnika na Krškem o njegovih rimskih izkopinah v poslednji dōbi.

(Ušel) je v petek na graškem gradu iz zapora kaznjeneec Pavel Weber jako drznim načinom. Priprli so ga radi tatvine dné 7. januarija na graškem kolodvoru, a predno so ga zgrabili, je še petkrat ustrelil na nočnega čuvaja z revolverjem, kojega pa ni zadel. Weber se je porodil l. 1871. pri sv. Krištofu v celjskem okraju. Vjeli so ga predvčeraj v Kalsdorfu pri Gradcu.

(Pastirski list krškega knezoškofa.) V letošnjem postnem pastirskem listu naznanjajo mil. g. knezoškof krški dr. Jožef Kahn svojim vernikom, da nameravajo koj po Veliki noči potovati v Rim k sv. Očetu, ter pokazati svojo dolžno pokorščino, spoštovanje, udanost in ljubezen do sv. rimske stolice. Nadalje govore o Božjem srcu Jezusovem, in sicer 1. o ljubezni Božjega srca Jezusovega v bridkem trpljenju in smrti; 2. o pobožnosti k presv. srcu Jezusovemu, posebno v zakramentu presvetega R. Telesa. —

(Duhovne vesti iz krške škofije.) Umrl je dné 18. febr. t. l. 85letni zlatomašnik, čg. Jožef Bor-nik, dolgoletni kanonik v Gospi Sveti. Ranjki je bil rojen dné 20. maja 1807. l. v Grabštanju na Kor., v mašnika posvečen dné 1. avg. 1835. Naj v miru počiva. — Sv. misijon imajo od dné 21. do 28. febr. v Kaplji ob Dravi. Vodita ga duhovnika Jezusove družbe čč. oo. Fran Doljak iz Ljubljane in Tomazetič iz Gorice.

Telegrami.

Dunaj, 23. februarija. Nadvojvodinji Mariji Valeriji se zdravje vedno boljša, najvišja temperatura 37.2.

Dunaj, 23. februarija. Neki delavski shod v Hernalsu, pri katerem se je sešlo nad 300 delavcev, je bil zaradi ostrih govorov proti vladi in državnemu zboru razpuščen. Policija je prijela 16 oseb ter jih obsodila na dva do petdnevni zapor, nekaj pa naznanila okr. sodišču.

Dunaj, 23. februarija. Budgetna komisija gospodske zbornice je izdelala poročilo o donavski parobrodni družbi, imenuje korake vlade v tem oziru posebno zaslužne in času primerne ter nasvetuje postavni načrt v obliki državnega zbora.

Belgrad, 22. februarija. Budgetni odsek je dovolil vojnemu ministru za letošnje vojaške vaje le 100.000 frankov. Mnogim častnikom se niso izplačale plače.

Atene, 22. februarija. Zbornica je z veliko večino zavrgla nasvêt, da se Trikupisova vlada toži.

Tuji.

21. februarija.

Pri **Maliču:** dr. Huber; Braun, Hönigstein, Schwarz Löwensohn, trgovci; Egger, potovalec; Tlusti, krznar, z Dunaja. — dr. Mundi iz Opatije. — Croce, trgovec, iz Bregence. — Staber, trgovec, iz Draždan. — Gmeiner, zasebnik, iz Radeč.

Pri **Stona:** Friedman; Weindl, Mussil, Deutsch, Latinak, Goldner, Friedman, trgovci, z Dunaja. — Schlager iz Nemčije. — Mahorčič iz Sežane. — Mahovne, okr. komisar s soprogo, iz Postojne. — Cazafora, trgovec, iz Tomina. — Urbančič, trgovec, iz Graden. — Kraeh, trgovec, iz Nemčije. — Stange, trgovec, iz Vratislave.

Pri **avstrijskem caru:** Gril, pismonoša, z rodbino, iz Trsta.

Pri **Juinem kolodvoru:** Peris, vinotržec, iz Jaske. — Reichl, montér, iz Krnova. — Geyer, tovarnar, iz Libna.

Pri **bavarskem dvoru:** Hafner, not. kandidat, iz Brda. — Stupica, zasebnik, iz Vira.

Pri **Virantu:** Ekar iz Ljubljane. — Kožel, in Sahnthal s soprogo iz Št. Petra.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Vster	Vreme	Mokrine na 24 ur v
		razkoma v mm	toplosmera po Celziju		mm
22.	7. u. jut.	735.9	0.4	brezv.	megla
	2. u. pop.	734.7	6.8	sl. zap.	oblačno
	9. u. zveč.	737.4	3.4	"	dež

Srednja temperatura 3.5°, za 3.8° nad normalom.

A. Kališ, 109 2-2

pisarna za posredovanje pri zasebnih opravilih na Prešernovem trgu št. 3. prodaja:

Veliko posestvo na Gorenjskem; hišo s strojarnico z vsem potrebnim orodjem prekrbljeno, s stopami in vrtom v Zapužah pri Radovljici; hišo s travnikom (za lesno kupčijo posebno pripravno) v Kranju; več hiš v mestu, tudi z vrtom; gostilne v Ljubljani in 1 gostilno na Reki; hišno opravo za spalno sobo posebno umetno izdelano v staronemškem slogu in drugo hišno opravo.

Stanovanja velika in majhna se oddajo.

111 1

Tužnim sreem javljamo podpisani sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest o smrti našega iskreno ljubljeneega, nepozabnega soproga, oziroma očeta in brata, blagorodnega gospoda

Peregrina Kajzela,
trgovca in občinskega svètnika stolnega mesta Ljubljane,

katerega je Vsemogočni danes v ponedeljek, dne 22. februarja, ob polu 6 uri popoldne po kratki bolezni previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v 47. letu dobe poklical k Sebi v boljše življenje.

Pogreb nepozabnega pokojnika bode v sredo dne 24. februarja ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg št. 13 na mirodvor k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v mestni župni cerkvi pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Amalija Kajzel, soproga. — Ivanka, Josipina in Bogomil Kajzel otroci. — Alojzij Kajzel brat — Vilhelmina Schlacker roj. Kajzel, sestra.

Marsala Florio,

najboljše italijansko desertno vino za slabotne, bolehne in okrevaljoče. Steklenica 1 gl.

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1818) 7

Kmetska posojilnica na Vrhniki,
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Vabilo k X. rednemu občnemu zboru,

kateri se bode vršil

dne 2. marca 1892 ob 3. uri popoldne v zadrugi pisarni na Vrhniki.

Dnevni red: 1. Poročilo ravnateljstva. — 2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu. — 3. Sklepanje o porabi čistega dobička. — 4. Volitev ravnateljstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Posebni predlogi.

Ravnateljstvo.

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Vrednost inventara	230	—	1. 81 zadrugi del-žev à 100 gld.	8100	—
2. Posojila na menice in dolžna pisma 766 strakam	225103	81	2. Rezervni sklad	14615	37
3. Hranilne vloge pri denarnih zavodih	7582	67	3. Hranilne vloge od 850 vložnikov	215029	25
4. Zastane obresti	1777	14	4. Obresti, kapitalizovane	7931	98
5. Tožbeni in izvršilni troški	234	42	" društenikom dolžne	364	50
6. Vrednost zemljišča	514	85	" za leto 1892 naprej plačane	1441	05
7. Gotovina dne 31. decembra 1891	14249	91	5. Čisti dobiček	2210	65
	249692	80		249692	80

Na Vrhniki, dne 20. februarja 1892.

110 1

Za ravnateljski odbor: **Jos. Lenarčič** l. r., **Gabrijel Jelovšek** l. r., **Ivan Gruđen** l. r., **Mihael Tomšič** l. r., **Josip Verbič** l. r.

Za nadzorstveni odbor: **Anton Komotar** l. r., **Ivan Majaron** l. r., **Karol Kotnik** l. r.

Dunajska borza.

Dne 23. februarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	94	gld.	85	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94	"	30	"
Zlata renta 4%, davka prosta	110	"	90	"
Papirna renta 5%, davka prosta	102	"	55	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1041	"	—	"
Kreditne akcije, 160 gld.	308	"	75	"
London, 10 funtov stl.	118	"	30	"
Napoleonor (20 fr.)	9	"	36 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	56	"
Nemških mark 100	57	"	90	"

Dne 22. februarija.

Ogerska zlata renta 4%	107	gld.	75	kr.
Ogerska papirna renta 5%	102	"	20	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138	"	—	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	148	"	—	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182	"	25	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	"	15	"
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100	"	45	"
Kreditne srečke, 100 gld.	186	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	60	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld.	25	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	25	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	20	"	25	"
Salmove srečke, 40 gld.	61	"	—	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57	"	20	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2845	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86	"	25	"
Papirni rubelj	1	"	16 1/2	"
Laških lir 100	45	"	65	"

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1864. leta promese

cele gld. 4 1/2 in 50 kr. kolek. polovico " 2 1/2

Žrebanje že dne 1. marca.

Glavni dobiček 150.000 gld. av. valj.